

ARA ÒC QUE ÒC

Qui anaue a pensar qu'ua mainada coma jo, anaue a arribar tan luenh en un mon coma aguest, arrés ac pensaue; n'es politics, n'era mia familia, ne jo.

Vos meti en contèxte, me cridi Haley, e desde que neishí auí un gran interès, sus eth miei ambient, m'encantaue reciclar, bosses e cartons, atau coma hèr es mèns pròpris joguets o manualitats.

Dempús e a mesura qu'anè creishent, comencè a corregir o a ensenhar sustot as mèns companhs, tot çò qu'ère reutilizar e reciclar. Me rebrembi quan prenia as mainatges e mainades dera mia escòla e les soslinhaua a on les calie lançar era lordèra enes disparièrs contenedors de reciclatge. Encara non entini coma es mèns pairs, non acabèren harti de jo, donques me passaua tot eth dia parlant sus eth miei ambient e sus çò d'important qu'ère.

Evidentament toti es mèns coneishements non èren degudi a qu'auessa ua grana intelligència o vedessa fòrça es notícies o cerquèssa informacion d'aguest tèma, se non, aprení tot çò que sabia deth miei ambient, gràcies ara mia tia Susan.

Era tia Susan, cau reconéisher qu'ère peculiara, ère d'aguestes persones liberaus, que non li importaue bric era opinion dera gent e fòrça mens li importaue era nòsta societat o er estat. Era desde petita auie estat ua revolucion entad aguest mon, ua persona disposada, a guanhà'c o perdé'c tot, mès a lèu ère ua persona que se li poderie cridar "hippi". Jo l'admiraua, ère coma un exemple a seguir, e açò as mèns pairs non les agradaue bric. Eri èren mès a lèu de deishar es causes coma son e non auer interès per melhorar bric,

ada eri sonque les importaue trabalhar, ganhar sòs, e suenhar-me, causa qu'a jo me semblaue fòrça engüegiu.

Jo non èra coma eri, auia mès ambicions ena vida, volia èster coma era mia tia. Desde qu'èra petita, Susan m'ensenhèc çò d'important qu'ère eth miei ambient, e lutar contra es injustícies. Passaua lèu tot eth mèn temps liure damb era, en tot apréner a hèr manualitats damb objèctes reutilizables, en tot apréner a reciclar, etc...

Quan me hí mès gran, Susan moriguec. jo aua aprupètz 19 ans, era moric d'un càncer, que non podèc superar. Era sua mòrt me causèc fòrça dolor e tristesa donques qu'era major part dera mia enfància e adolescència l'auia passat damb era. Ath long des ans s'auie convertit ena mia lum ena vida, era mia guida, e quan se moric tota era mia lum e era mia energia s'amortèc com ua candela, e s'acabèc convertint en un dolor fòrça fòrt que me recorrie tot eth pitrau.

Pèrder a ua persona fòrça importanta tà jo en aquest an siguec fòrça dur. Sagè de superà'c, donques qu'ua mòrt non se desbrembe, s'apren a víuer damb era pendent eth rèste dera tua vida, e çò d'unic qu'era auesse volut ère que non siguesse trista, causa inevitabla, e que trobèssa era forma de seguir entà dauant e revolucionar aquest mon coma era auesse hèt.

Ath cap d'un an dera sua mòrt, decidí anar-me tara universitat e estudiar Grad Universitari de Sciéncias Ambientaus; e atau siguec, ath cap d'uns ans artenhí graduar-me e trèir-me eth títol, damb ua nòta des melhors dera classa.

Dempús, quan complí es 27 ans decidí dar un cambi, dat qu'eth cambi climatic anaue en augment e es politics guardauen a un aute costat e en tot deishar

aguest tèma desbrembat, sense preocupar-se. Pr'amor qu'entà eri ère mès facil guardar tà un aute costat e despreocupar-se d'aguest tèma. Non èren cosncienti qu'a mesura que creishie eth problèma, se hège mès gran, e sajar d'arturà'c cada viatge serie mès dificil e eth damatge serie tanben irreversible. Quan eth mau ei hèt, ja hei eth hèt, e ja non se pòt guardar tà darrèr entà paraià'c.

Vos preguntartz que hí jo entà sajar cambià'c o entà revolucionà'c?

Donques hí tot çò que podí entà arribar as mejans e condar tot çò que passaue. Prumèr de tot me'n dí compde qu'es mejans èren un gran aliat (e com es politics non ajudarien), alavetz comencè a compdà'c enes hilats sociaus, Instagram, Twitter, Feacebook.... Ademès hí grops de trebalh damb gent que li importaue o auien tant interès coma jo entà cambiar es causes, e coma que cada viatge èrem mès, alavetz començèrem a gèsser enes carrèrs e a cridar o reclamar çò qu'aguest mon auie de besonh.

Es prumèri dies èren dolenti donques es politics o era auta gent, se n'arrien e se trufauen de nosati, mès i auec un dia que tot cambièc. Tot comencèc en ua manifestacion semblanta as autes..... Mès aguest dia es antdisturbis utilizèren mès fòrça de lo normau e comencèren a lançar bòles de goma entà dissòler era manifestacion.... E damb era dolenta sòrt que recebí per part dera policia un còp de pilòta en mèn uelh. Acabè en espitau vedent solet d'un uelh,(era pilòta auie impactat dirèctament en mèn uelh esquèr e coma resultat finau perdí eth uelh). A viatges es causes dolentes te pòrten tà causes non tan dolentes, e atau siguec, des d'aqueth dia me hí famosa. Gessí enes mejans de

comunicacion e era gent comencèc a creir en jo e en toti es auíem lutat per aquest problèma, peth cambi climatic.

Eth prumèr dia dempús de tornar tà casa, me lheuè pro d'ora, degut a qu'eth mèn mòbil comencèc a tocar e tocar. Coma per art de magia, aquest dia lèu toti decidiren cambiar de chip, açò m'alegrèc pro, pr'amor dempús de toti aguesti mesi en tot lutar, era gent mos comencèc a seguir en nòste compde de instagram e Twitter.

Pendent aquestes setmanes comencèrem a sénter eth supòrt, mos hérem coma diderie era gent "influencers", era gent mos apiejaue. Atau que quant mès supòrt auíem, mès camins se mos daurien e podíem arribar as mejans de comunicacion grani e enquias politics des païsi, sustot es païsi mès contaminants, coma Estats Units, China, Russia, etc...

Dempús de tota era volada qu'auíem format, un dia recebí un corrèu electronic fòrça formau, ère eth president dera Generalitat, me quedè muda, eth president me demanaue se podia presentar-me laguens de dus dies en congrès e parlar as deputats. Ara fin m'auien hèt cas dempús de lutar tant.

Passèren es dus dies e venguec com ua espècia de limusina fòrça polida, un còp qu'entrè me saludèren toti e passè a dar eth mèn discors deth cambi climatic, e çò que passarie se seguíem atau. M'aplaudiren e decidiren entre eri hèr-me membre deth congrès.

Ei vertat que me calec lutar e insistir, entà que me dèssen un lòc de trabalh, e atau complir eth mèn sòni e eth dera mia tia Susan... Se me vedesse ara, non se lo creirie.

Jo èra super emocionada, auia arrenhut ara fin, arribar tan luenh e non me lo podia imaginar. Tanben sò ben segura qu'era mia tia estarie molt orgulhosa de jo.

E ara des deth mèn nau trabalh d'Assessora deth Conselhèr de Miei Ambient, eth mèn rebrembe diari va entà tu Susan.

IRIS GALLARDO PELLICER

INSTITUT D'ARAN